METODINĖS REKOMENDACIJOS PEDAGOGAMS DĖL ELEKTRONINIŲ CIGAREČIŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įstatymus ir pedagogų etikos principus, pedagogui, pastebėjus, kad mokinys galbūt rūko elektronines cigaretes, rekomenduojama laikytis aiškių metodinių gairių, užtikrinančių tiek teisėtumą, tiek mokinių gerovę. Noriu atkreipti dėmesį, kad šios gairės galioja tik tada, kai yra įtarimų arba įtarimai pasitvirtino (pvz., mokinio klasiokai apie tai pasakojo), tačiau mokinys su elektronine cigarete tiesiogiai nebuvo **pastebėtas naudojantis**.

Jei mokinys buvo pastebėtas naudojantis ir ją turite, tuomet veikia kitas teisinių veiksmų mechanizmas.

Išnagrinėti situaciją objektyviai ir atsargiai

- Nereikėtų priimti skubotų išvadų. Pastebėjus, kad mokinys galbūt rūko elektronines cigaretes, svarbu rinkti faktus ir vengti skubotų vertinimų.
- Apie įtarimus būtina informuoti socialinį pedagogą, nes gali būti, kad kiti mokytojai jau kreipėsi dėl panašių įtarimų.
- Stebėkite situaciją ir, jei įtarimai pasitvirtino, tęskite veiksmus pagal toliau pateiktus etapus.

Pranešimas socialiniam pedagogui apie pastebėtą situaciją

- Pateikite konkrečius faktus. Jei mokytojas pastebi, kad mokinys galimai rūko elektronines cigaretes, svarbu nedelsiant informuoti socialinį pedagogą apie įtarimus ir pateikti išsamią informaciją (pvz., elgesio požymius, matytus daiktus ar kitus įvykius). Tai padės socialiniam pedagogui pradėti tyrimą ir imtis reikalingų veiksmų.

Tėvų informavimas

- Socialinis pedagogas, kartu su mokytoju, turi informuoti mokinio tėvus apie pastebėtą situaciją. Svarbu tai daryti su pagarba, kad tėvai suprastų, jog mokykla rūpinasi jų vaiku ir nori padėti. Geriausia tai padaryti pokalbio metu, paskambinant tėvams arba kviečiant juos į mokyklą, paaiškinant situaciją, kad vaikas galimai rūko elektronines cigaretes, ir kartu su tėvais ieškoti sprendimo.

Teisinė informacija

- Socialinis pedagogas turi užtikrinti, kad tiek mokinys, tiek tėvai būtų informuoti apie teisines pasekmes, susijusias su elektroninių cigarečių vartojimu nepilnamečiams, pagal Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymą, kuris draudžia rūkyti arba įsigyti elektronines cigaretes jaunesniems nei 18 metų asmenims.

KARTU TĖVYSTĖJE
Gitana Markevič

Stebėjimas ir situacijos analizė

- Bendras požiūris į mokinio elgesį. Mokytojas ir socialinis pedagogas turi kartu stebėti mokinio elgesį ir, jei reikia, pradėti konsultacijas.
- Socialinis pedagogas turėtų kalbėtis su mokiniu, siekdamas nustatyti priežastis, kodėl mokinys galbūt pradėjo vartoti elektronines cigaretes, ir aptarti galimas pasekmes.

Dokumentavimas

- Svarbu tinkamai užfiksuoti visus pastebėtus faktus ir įvykius, susijusius su mokinio elgesiu, pvz., drausmės akte ar kitose ataskaitose, taip pat veiksmus, kurių buvo imtasi. Dauguma mokyklų turi patvirtintus dokumentų šablonus.
- Socialinis pedagogas taip pat turi dokumentuoti savo veiksmus, susijusius su konsultacijomis su mokiniu ir tėvais.

Griežtos disciplinos priemonės tik pagal taisykles

- Jei mokykloje yra nustatyta vidaus tvarka, reglamentuojanti elgesį ir priklausomybės prevenciją, mokytojas ir socialinis pedagogas turi laikytis šių taisyklių. Jei mokinys ir toliau pažeidžia taisykles, gali būti taikomos disciplinos priemonės, tačiau tik pagal nustatytą tvarką.
- Griežtos priemonės turėtų būti taikomos tik tada, kai kitos prevencinės priemonės nepasiteisina, ir visada turėtų būti siekiama mokinio gerovės, o ne tik bausmės.

Bendradarbiavimas su kitais specialistais

- Jei socialinis pedagogas ir mokytojas įtaria, kad mokiniui gali būti priklausomybė nuo nikotino arba jis susiduria su emocinėmis problemomis, jie gali rekomenduoti kreiptis į mokyklos psichologą ar kitus specialistus, kurie galėtų atlikti išsamesnį vertinimą ir suteikti reikalingą pagalbą.

Neperžengti teisinių ir etinių ribų

- Mokytojas ir socialinis pedagogas turi laikytis visų teisinių reikalavimų, kad nepažeistų mokinio teisės į privatumą ir orumą. Bet kokia informacija apie mokinio asmeninį elgesį turi būti tvarkoma atsakingai ir tik tada, kai tai yra būtina, siekiant užtikrinti mokinio gerovę.

KARTU TĖVYSTĖJE
Gitana Markevič